

פרוטוקול מס' 199
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
מיום ו' ד' תמוז תשל"ו 2.7.76 שעה 8.30

נכח:

חברי הוועדה: ב.צ.קשת - מ"מ היו"ר

נ.אליעד
י.בארי
א.גיבלבר
מ.הכהן
א.הרליץ
א.ורדיגר
א.יריב
ב.מואב
י.תמיר

מוזמנים:

ח.קוברסקי - מנכ"ל משרד הפנים
מר שפט - יועץ משפטי למשרד הפנים
ד.מילמן - מח' מוניציפלית - הליכוד
מר פלטיין - מח' מוניציפלית - הליכוד
ש.נצר - מח' מוניציפלית - המערך
י.רובנר - המערך - מח' מוניציפלית
צ.ברנשטיין - נציג המפד"ל
צ.מלכא - נציג פועלי אגו"י

מזכיר הוועדה: י. ברזאני

ר ש מ ה: א. גוטמן

סדר היום: המצב במועצה המקומית מעלות.

-1998-

(מקום ק"מ 7.7.76)

היו"ר ב.צ.קשת : אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת הפנים.

1. המצב במועצה המקומית מעלות

היו"ר ב.צ.קשת : אני מברך את האורחים. אני מברך את ח"כ ורדיגר לשמחה שהיתה במשפחתו השבוע.

אנחנו הזמנו היום את נציגי המפלגות, אשר להן נציגים במועצה המקומית במעלות, כיון שלדעת רבים מחברי ועדת הפנים, הוועדה חייבת להתייחס למצב שנוצר במקום.

כמה מחברי הוועדה, קיבלו משלחת גדולה של זרמים פוליטיים ונציגים של מספר מכוון של מקומות עבודה. אמנם, המשלחת הזאת הביעה רק דעה אחת. (א.הרליץ: מי היו חברי הוועדה אשר קיבלו את המשלחת?) לא שמענו את הצד השני, אבל גם כך התרשמנו שוועדת הפנים צריכה לדון בעניין הזה. אמנם, הנושא לא הועבר אלינו מהמליאה, אלא זה דבר פנימי, שעליו הוועדה תחליט. את המשלחת קיבלו חברי-הכנסת א.גיבלבר, ב.מואב, אנוכי וד.לוי. (א.הרליץ: מדוע מעלים נושא בנוכחות אנשים שהם אינם חברי-כנסת, ובנוכחותם נחליט אם להעלות את הנושא או לא?) אנחנו הזמנו את נציגי המפלגות כדי לשמוע אותם, ולא אמרנו שנפתח פורום חדש שיחליט.

א. הרליץ: כאשר הוועדה מעלה נושא לדיון, אשר אינו מועבר אליה מהמליאה, ימצאו יושבי-הראש בבקשה לנכון קדם לשאול את חברי הוועדה אם הם רוצים ומוכנים וחושבים שזה יהיה נכון להעלות את הנושא. אני לא אומרת את זה דוקא בענין מעלות. גם לבי קשה על מעלות. אבל, אינני יודעת אם זאת הדרך כאשר נוקטים יוזמה בלי לשקול את הנושא באופן שקול.

היו"ר ב.צ.קשת: אנחנו יושבים עכשו עם האורחים. את כל הדברים האלה נברר, כשנהיה לא בנוכחות האורחים.

אני מציע, שאנו נשמע את נציגי המפלגות, שהזמנו. נשמע את דעתם על הנעשה במעלות.

ש. נצר: המצב במעלות קשה זה שנים אחדות. בשנים האחרונות ע"י כל מיני הרכבים - ואין זה אשמת מפלגה זן או אחרת, אלא זה מצב קשה של הרכב האוכלוסייה והאסונות שקרו בעיירה הזאת - אמנם יש צורך להתחשב בנציגי ציבור כאשר הם סוטים מהדרך, אבל במקרה זה קשה לקבוע סדר מסוים שנוכל כלנו להיות מרוצים ממנו. לכן, היו שינויים כמעט מיום הקמת העיירה הזאת.

שלחנו מברק לממונה על המחוז וביקשנו ועדה קרואה או ועדה ממונה. הדרישה הזאת באה מטעם הממונה על המחוז לפני חצי שנה. כאשר נפגשנו אתו פעם-פעמיים, הוא טען שאין כל אפשרות לנהל כך את המקום ע"י נבחרים. צריך להיות יו"ר שישליט סדר, שיעבדו לפי תקציב ואז גם תהיה אפשרות שמפעלים יוקמו במקום. לא קיבלנו זאת בהתלהבות. אני לא ביקשתי לפזר את המועצה. עשינו מאמצים, ואני אישית הגעתי למצב הזה אחרי שיקולים לטובת העיירה הזאת, ואז עמדנו מול חברים מקומיים אשר לא רצו להתפרק ולהתפזר. העברתי את הנושא להנהלת המערך והחלטנו לבקש את מוסדות משרד הפנים, את שר הפנים.

קיבלנו את הצעת הממונה על המחוז, בליט ברירה, נקימתי שיחה טלפונית עם משרד הפנים. אמרתי שאני מיצג את המערך, ואני מבקש להוציא לפועל את דרישת הממונה על המחוז.

במעלות היו קואליציות בהרכבים שונים, ובכל קואליציה היו קבוצות שלא נתנו לפתח את העיירה. אינני רוצה באפן אישי להאשים איש.

יש לנו היום הסכמה של פועלי אגודת ישראל. דיברתי עם ח"כ ורדיגר. גם מצד המפד"ל לא היתה התנגדות. נציג המפד"ל היה שם אחד מראשי העירה הזאת, ובתקופה שלו העניינים התנהלו כך שלא היה צטרך לספל בזה. מיוצגים כאן חברים שאתם ניהלנו מו"מ כדי להביא את כל המפלגות להסכמה. בענין זה דיברתי עם נציג הליכוד. התרשמתי, שהם לא יראו בזה אסון, ואולי אפילו תרופה.

מר קוברסקי לא היה בארץ, ולא היה איש בקיאה כמוהו במשרד הפנים בנושא הזה. היום, שהוזמנו לכאן, אני מברך על עצם הפגישה שבה ניתנת לנו ההזדמנות לאמר את דברינו.

צ. מילמן : אני רוצה להודות ליו"ר על קבלת הפנים. אני רוצה

להתנגד לדבר אחד מתוך דבריו של מר ש.נצר. אנחנו כלנו מכבדים אותו ואת פעילותו בשטח הזה. אבל, הוא טען שאין אפשרות לנהל את המקום ע"י נבחרים. זה דבר חמור מאוד, כי אם לא ע"י נבחרים - ע"י מי? הנבחרים, נבחרים ע"י החוק. אם לפי החוק אי אפשר לנהל את המקום בצורה תקינה, אז יש שתי אפשרויות. אבל, באפן כללי לאמר, שאי אפשר לנהל את המקום ע"י נבחרים - זה מוגזם. אם כי אנו מבקשים מה שמבקש ש.נצר, כי ע"י הנבחרים העומדים בראש המועצה עכשו ואלה שעמדו בראש המועצה הקודמת, הביא למצב שלפי החוק מאפשר לממונה לפעול על פי החוק ולעשות שינויים. אבל, לא היתי מציע לוועדה לקבל את ההשקפה שאי אפשר לנהל את המקום הזה ע"י נבחרים. אולי ע"י נבחרים אחרים אפשר יהיה לנהל בצורה מצוינת. במשך שנים המקום מתנהל ע"י נבחרים. עכשו קרה משהו. קשה לאמר שאי אפשר להאשים איש בנדון. מה ז"א אי אפשר להאשים? להפך - עצם פגישתנו פה, היא מכיון שאנו מאשימים אנשים מסוימים, שאינם יודעים לנהל את העיירה הזאת.

בעתון "הארץ" היה פירסום של כל מה שהממונה גילה במקום: אי-סדרים חמורים ביותר, החל באי-סדרים כספיים וכל מיני ניהולים שאינם חוקיים ובניגוד לחוק. אין זאת אומרת שאי אפשר לנהל את העיירה על ידי נבחרים אחרים. הנבחרים הנוכחיים אינם יכולים לנהל את המקום.

אם הניהול עובר מאחד לשני ואי-הסדר איננו מסתנה, אם כך הגיע הזמן שיופעל החוק. לפי החוק, אני מבין, שחברי הוועדה יודעים שאין להם סמכות בנדון, אלא רק לממונה. אמנם, החוק ישן, חוק מנדטורי, אבל זאת עובדה, וזה כתוב בפרק ד'; לממונה יש סמכות אחרי שהוא הזהיר, ואם לא שמעו לאזהרותיו, אנחנו מצטרפים לבקשתו של מר ש.נצר, שהוועדה תמליץ בפני הממונה או בפני השר, שהוא ימנה את הוועדה הקרואה.

אנחנו יוצאים מתוך הנחה, שהוועדה הקרואה תנהל את המועצה לא כמו האנשים המנהלים את המקום היום, והיא תנהל את הבחירות הבאות, או עד ששר הפנים יכריז על בחירות מוקדמות. אני מקווה, שהוא לא יכריז על בחירות מוקדמות, אבל זאת סמכותו להכריז אפילו לפני שתמונה ועדה קרואה.

אני מניח, שגם הממונה פועל בשיתוף עם השר, ולדעתי הפתרון יהיה רק כאשר תהיה ועדה קרואה.

אני מציע, שהממונה יוועץ עם נציגי המקום, עם נציגי המפלגות, לפני שיוציא את הצו ויכלול את השמות.

צ. ברנשטיין : אני מציע שתינתן הזדמנות לקואליציה החדשה להוכיח את כחה. אנו מכירים את המושג "פוקד עוון אבות על שילשים נריבעים", אבל לא שמעתי שמי שלא היה חבר בקואליציה, אחראי לכל בעיוותים של הקואליציה.

אני לא בטוח, שהקואליציה החדשה תצליח. אבל, מהקואליציה הקודמת נזרקו נציגי מפא"י ונציגי אגודת ישראל, וכל הדוח הזה מתיחס להנהגה הקודמת. אינני יודע למה השלושה אחראים לעיוותים של הקואליציה הקודמת.

לכן, אני מציע שנאפשר להם כמה חדשים לנהל את המקום. אם המצב לא ישתפר, אז משרד הפנים יעשה מה שהוא מבין. אני לא רואה דרך חוקית למנות ועדה קרואה או לבחור מועצה אחרת, כאשר יש קואליציה חדשה, המוכנה לתקן את המצב.

אני לא צריך להציג את עצמי ולא אותנו, אבל במעלות היה "כלנתריזם", ונדמה לי שזה הובא לוועדה הנכבדה הזאת, ולא קרה שום דבר. אמות-המדה הציבוריות, החברתיות, אינן מכירות הכרה שלילית ב"כלנתריזם", למרות שמבחינה מוסרית הוא פסול בהחלט. המפלגה שלי מסתייגת בהחלט ממקרים של "כלנתריזם", אבל החוק לא מתייחס לזה.

פה ביקשו שתהיה ועדה קרואה ושלא תוחזר הקואליציה הקודמת, ז"א בכך מודיעים שהקואליציה הקודמת לא פעלה בסדר. ובכן, יש קואליציה חדשה והיא יכולה לתקן את המצב. צריך לאפשר לה לפעול כמה חדשים, ואז לחזור ולדון לאור המצב שיוצר.

צ. מלכא:
שמעתי את מר מילמן ואת מר ברנשטיין. אני מצטער שאחרתי ולא שמעתי את מר ש.נצר. בידי מסמכים, שנשלחו אלי ראש המועצה המקומית במעלות, מתאריכים שונים, משנת 74 עד שנת 75, ובהם הוא מוזהר על אי-סדרים ועל אי מתן שרות לאוכלוסית מעלות. נתקבלו העתקים של פניות הממונה על המחוז משנים 74 ו-75 על העיוותים. הוא מדבר על אי-סדרים חמורים ביותר.

אולי איש, שהוא היום יו"ר המועצה המקומית, היה מ"מ של ראש המועצה. העתק הועבר למפלגת העבודה, שהיא מפלגתו. משום מה, לא הממונה על המחוז ולא כל גורם אחר, לא דאג לפזר את המועצה על אף אי-הסדרים. כבראה שנוח היה להם כך.

לפני חצי שנה, הוקמה קואליציה, על אף אי-סדרים ברורים, בין המערך וגח"ל. הדתיים נשארו מחוץ לקואליציה. וזאת על אף אי-הסדרים בזמן שאיש המערך היה מ"מ ראש המועצה.

דובר כאן על "כלנתריזם". אינני יודע אם זה "כלנתריזם". דבר אחד ברור לי: כשנוח - אומרים שזה כלנתריזם. כאשר לא נוח - אומרים שזה לא כלנתריזם.

מכתב מפתיע הוא מכתב התשובה שקיבל הממונה על מכתב ההזרה. הממונה נזכר לכתוב לפני נסיעת שר הפנים לחו"ל, המכתב הוא "מגילת איכה" על המועצה המקומית, והוא תובע לתקן את המצב תוך שבועיים. לא שמעתי שאפשר לתקן עיוותים שנעשו במשך שנים, תוך שבועיים.

כאשר התקבל מכתב כה חמור במועצה המקומית, ובו מדובר על כל העיוותים, יצא מכתב תשובה, שנכתב ע"י שבעה חברי המועצה, ביניהם שני חברי גח"ל. המכתב הוא מתאריך 2.7.76. המכתב של הממונה הוא מיום 24.5.76. חברי המועצה עונים לו, שהם שבעה הנבחרים מתחייבים לתקן, ואף נתנו הוראות מתאימות לתיקון המצב. שבעה הנבחרים מתחייבים בכתב לתקן מה שעיוות ראש המועצה המקומית הקודם.

אם אנחנו דואגים לאוכלוסיה ולמקום, ורנצינו לתקן את המצב, אני חושב שצריכה להיות אפשרות ונכונות לתת לאותם אנשים, שחתמו בתשובה לממונה על המחוז, לתקן את המצב. אם יש להם רצון לתקן - מן הדין לתת להם את האפשרות הזאת.

אנשי המחלקות המוניציפליות התכנסו יחד עם מר ש.נצר. רצינו להגיע לפתרון, אולי להגיע לאיזה מודוס ליישוב ההידורים. לא הצלחנו.

מינוי ועדה קרואה, זה ענין לשר הפנים להחליט. אם צריך היה לפזר את המועצה, היה צריך לעשות זאת בשנים 74-75 ולא לחכות עד היום. אם השר לא עשה זאת, אז, כאשר צריך היה, לדעתי

אין מקום לעשות זאת עכשו, כאשר דוקא אפשר לתקן את המצב. אני מאמין, שעכשו אפשר יהיה לתקן את המצב. אם יש אפשרות לתקן את הדברים, אין מה לדבר על פיזור המועצה. אם המצב ימשיך להדרדר, זה משהו אחר. לדעתי, צריך לתת להם את האופציה לתיקון המצב. אני מאמין שהם לא ירצו להתפזר ולכן בודאי ינסו לעשות הכל לתיקון הדברים.

ח. קוברסקי: מדובר כאן בעיירה מיוחדת במינה, גם על שום מקומה, וגם על שום אוכלוסיתה; הרכב מיוחד של עיירה מעורבת יהודית-ערבית, ובשנים האחרונות היא היתה נושא לא חד-פעמי, שעלה על שלחננו לטיפול ולדיונים.

העיירה הזאת, זה שנים אחדות, נתונה במצוקת ניהול, ויתכן שמשרדנו היה צריך להיות הרבה יותר נועז בשלב מסוים בתגובתו ובאורח הטיפול. אבל, משרד איננו פועל בחלל ריק, לא של נציגות ציבורית ולא של התחשבות לפעמים במצבים קשים, וזה היה אחד המקומות שהגורמים האלה היו.

במשרד היתה הרגשה, כבר בשנה הקודמת, שהיה צריך לפזר את המועצה המקומית ולמנות ועדה של פקידים ולא של נבחרים, כי המשרד איננו מאמין שהדבר קשור דוקא לאנשים אלה או אלה, ולא נמצאה מתוך המקום תקוה שהוא יוכל לעמוד ברשות עצמו ולחלץ עצמו ממצוקתו.

אני חייב לאמר, שלא סייעו למשרד בעצין זה, אלא אפילו אולי הכבידו עליו. הגורמים הציבוריים, שאנו מתחשבים בהם, לא סייעו לנו בכל, והמשרד לא חשב שהוא יכל לפעול מתוך התעלמות מהקשיים. היה כאן גם מצב אישי די מרכז לגבי ראש המועצה המקומית. חולשת-אנוש שיש למשרד, גם היא צריכה להיות לפעמים מובנת. תגובה של ראש מועצה, גם זה דבר שחייב אותנו לגישה שקולה בעניין.

לא ביצענו את זה במועד שאליו מתיחסות אזהרותינו למועצה. לעבור מקצה אחד של התנהגות לקצה שני - אני חושב שלא יצא מזה מאומה, כי כאשר נתבקש לבוא לבית המשפט - ומספיק שיימצא לפחות אחד שיטלטל אותנו לבית המשפט - נצא מן המשפט כשאיננו יודע אם נועיל לישוב. מה עלול לטעון הצד המנהל היום את המועצה? הוא יטען שאת ההזרות שלחנו כאשר היה ראש מועצה אחר, ובגלל זה הם נטלו את השלטון, ואנו סבלנו מצב כזה תקופה ממושכת, אם כך מדוע אנחנו לא נותנים להם, לפי כל התנהגות אלמנטרית, לנסות לתקן את הדברים, ומדוע אנו נותנים להם רק שבועיים, כאשר לאחרים נתנו תקופה ארוכה.

נסינו לעשות את זה בקרית-שמונה, באנו לבית המשפט הגבוה לצדק. בית המשפט אמר בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים שעלינו לסגת מהבקשה שלנו. היועץ המשפטי אמר שהוא רואה צרך להתפשר ושנודיע שאנו נותנים תקופה סבירה להנהלה החדשה לתקן את המצב. בית המשפט אמר, שעל פי כללי הצדק הוא עשוי לתת את פסיקתו, ולא לטובתנו.

לכן, הויכוח היום הוא לא על ערכים, אלא על דרך ועל אפשרויות ראליות העומדות לרשותנו. כאשר דנים ומתוכחים לגבי משרד הפנים, אני מבקש שגם כלפי המשרד ינהגו באמות-מדה של צדק מינימלי. כשאני קורא בעתון, ששר הפנים נמנע מלהשתמש בסמכותו מפני שהמפד"ל בקואליציה. זה לא מוצדק, ואני יכול להכחיש את זה מיד. כאשר המפד"ל לא היתה בקואליציה, הרי בודאי היה צריך - לפי גירסה זאת - להיות לשר הפנים ענין לפזר את המועצה, והשר לא נקט בצד הזה, תוך התחשבות בבעיות האישיות ובמנע מלהפעיל את הסמכות, למרות שהמפד"ל לא היתה בקואליציה. עכשו, שהמפד"ל בקואליציה שבוע ימים, כבר מתריעים שמסוים שהיא בקואליציה השר לא משתמש בסמכותו.

אני מבקש לנהוג גם כלפי שר הפנים באמות-מדה נכונות יותר של שפיטה לגבי עמדתו.

אני חושב, שאסור לשר הפנים לנקוט בצעד, שהוא לא נקט בו תקופה ארוכה, כי הצעד הזה לא יקבל כיבוי בבית המשפט.

איננו מאמין שההנהלה החדשה תוכל לעמוד. זאת הרגשתי. אינני חושב, שלפתע פתאם אותה מועצה שלא יכלה לתפקד תקופה ארוכה - היום תתאושש. אבל, לדעתי אין לנו ברירה, אלא לנהוג על פי כללים מקובלים של ממשל. לכן, יש לחכות תקופה קצרה, לפקח פיקוח צמוד על המועצה, ואם תוך פרק זמן קצר תהיה בידינו אפשרות להשתמש בהליכים שבחוק - אנו לא נהסס לעשות זאת.

היה שינוי בחוק, והסמכות אינה עוד סמכותו של הממונה. הממונה עצמו לא היה מודע לשינוי הזה. הוא הודיע להם בשם שר הפנים. הממונה גם היום בדעה שהדרך היחידה היא לפזר את המועצה. היועץ המשפטי של משרד הפנים, מר שפט, חיווה את דעתו, וזאת היתה הסבה שלא היה המשך לפעולה, כי לדעת מר שפט, ולאור המגעים שלו עם היועץ המשפטי לממשלה, הוא בדעה שאנו ניכשל כאן בשימוש בסמכות, כי זה לא ייחשב כתהליך שנעשה בתום-לב.

הדרך השנייה, שבה כנראה נצטרך ללכת, היא, למנות ועדת חקירה, שתבדוק לא רק את העבר, אלא גם את סיכויי התיקון בעתיד. אבל, אפילו ועדת חקירה, יש מקום למנות אחרי מינימום סביר של זמן, ולא שהצד השני יבוא בטענה שלא רק שלא סייעו בידינו למלא את תפקידיו, אלא מהיום הראשון שהם לקחו את השלטון בידיהם, ירדו לחייהם.

אני מציע לכלנו, למרות שהמקרה קשה, ואין ביננו חילוקי-דעות, לא בהערכה על המצב במעלות, ולא בדאגה ובצורך להגיע לסידורים שיבטיחו את המשך פיתוח העיירה, אני מציע שנבין שרק התנהגות שקולה תאפשר להסדיר את הדברים במקום ובהליכים מקובלים ולא בהליכים משובשים.

ג. אליעד: כמה פעמים התחלפה הנהלת המועצה במעלות? האנשים המרכיבים היום את ההנהלה, מה הקשר שלהם, ומה המעמד שהיה להם בהנהלה האחרונה או בהנהלות הקודמות? ברור, שזה סביר בהחלט, שאם מתעורר הרכב חדש, צריך לתת לו הזדמנות. יכל להיות, שדוקא מתוך אמביציה, אחרי כל הכשלוניות, יופיע איזה שהוא כח שירצה להוכיח עצמו. סוף סוף המטרה היא למצוא אדם מהמקום. היתי רוצה, שאנשי המקום יתחנכו לנהל את המקום. (י.תמיר: איך הם יתחנכו לאור הנסיון שהיה?) אם זה כבר מספר פעמים התחלפה ההנהלה, וכפי שאני מבין בין אותם המנהלים היום יש חברים מהנהלה קודמת, ומנכ"ל משרד הפנים גם כן אומר, שאין לו תשובה, אז מה היסוד לתת להם הזדמנות? אני רוצה לתת להם שנס, אבל אני רוצה תשובה מהמנכ"ל מה היסוד לתת את ההזדמנות?

ב. מואב: רציתי לשאול את מר מלכא, וגם את היועץ המשפטי של משרד הפנים. שאלתי אל מר מלכא היא: האם החברים שלכם בפועלי אגודת ישראל, היו חברים בהנהלות הקודמות של המועצה? היו חמש פעמים חילופי הנהלות.

אמר מר קוברסקי, שהקושי המשפטי בהקמת ועדה קרואה הוא בחשש שבית המשפט ישען, שנציגי משרד הפנים אינם באים בידיים בקיות. אם יש תמיכה ציבורית, ז"א עצומות שהיו במקום, תמיכה של רוב מרכזי המפלגות ואיזה שהיא המלצה או הערכת מצב של ועדת הפנים, וכל אלה מחייבים הקמת ועדה קרואה, האם גם אז הקושי המשפטי שהציג אותו מנכ"ל משרד הפנים, קיים?

ח. קוברסקי: אין לי כאן חומר על כל האפילופים. עד שנת 73, לפי הספר הנמצא בידינו, לא היתה מעולם הדחת ראש מועצה מאז הקמת המדינה. מיום כינונה של המועצה הראשונה, עד שנת 73 מעולם לא הודח ראש מועצה במעלות. לפני ארבע שנים, שיפלת בבעיה אחרת, וזה היה בשאלת הקשיים שנוצרו בין היהודים והערבים במעלות, כאשר שני הצדדים באו אלינו בתביעה להפרדה.

אז הצלחנו להחזיר שלום-בית במקום. אולם, ביחס לחילופי הנהלות, אכין את החומר ואשלח לכם.

אשר למתן הזדמנות, ח"כ אליעד שאל על כך. אני משוכנע, בלא בדיקה, שאין חבר מועצה אחד שהוא איננו מעורב, מכיון שהאחריות היא על המועצה, וכך החוק רואה את המועצה כאחראית. גם הפראקטיקה מראה שכלם אחראים במצבים טובים ורעים. אני, אישי, אמרתי, שאינני רואה סיכוי ותקוה, שהאנשים האלה יקומו יום אחד ויוכלו להוביל את המועצה. אבל, דעתי והרגשתי אינה יכולה לבוא במקום קיומו של תהליך מסודר ולעמוד בפני כל בירור ציבורי ומשפטי.

אני מציע, שנשמע את מר שפט, אשר יסביר לכם שעל יסוד מקרים שהיו, לא נגיע לתוצאות הרצויות, אלא אם נתנהל בהליך מסודר ומתקבל על הדעת, והוא: לתת אורכה ולראות איך העניינים הולכים. חובתנו להדק את הפיקוח, וזה נעשה, ואם נראה שתוך מספר שבועות הדברים לא מסתדרים, אז נוכל להכנס לבירור, אפילו של פיזור, וזה יהיה הליך של חוק. היום לא נוכל כך לנהוג.

לח"כ מואב, אני רוצה לאמר, שבחוק לא נזכרת, לא דעת אנשי ציבור ולא המלצת ועדת הפנים, אלא הליכים של מועצה, ולא אנו מנינו את חברי המועצה, אלא הם נבחרו. הדיסקרציה היא של שר הפנים, ושר הפנים כבר השתמש בדיסקרציה הסאת, והם לא עמדו. כאשר השר בא בענין קרית שמונה ורצה לפזר בדיוק דבר דומה, בית המשפט הגבוה לצדק לחץ על היועץ המשפטי לממשלה, ולמרות שאנו בענין זה היינו בדעתכם לא לקבל את הפניה של בית המשפט, הרי היועץ המשפטי לממשלה אילץ אותנו לתת אורכה נוספת, ואנחנו התפשרנו.

אנחנו לא מציעים, שנצא ידי חובה על קיום משאלה המתבקשת כאן, ולכן נראה לנו שדרכנו יותר מעשית ניותר קצרה, ותהיה יותר אפקטיבית בתוצאה.

מר שפט: אני, בשיחה בלתי פורמלית, בסוף הישיבה הקודמת, אמרתי כך: באופן כללי התאזה היא זאת: כאשר יש בעיות ניהול ברשות מקומית, אתה יכול לפזר רשות מקומית על פי הרקורד של העבר. אתה יכול לפזר רשות מקומית על פי הציפיות לעתיד. אתה אינך יכול לפזר רשות מקומית אגב הדחה וכדי למנוע הדחה. זה מה שהתבקשנו לעשות כאן. יכול להיות שיש מקרים קונקרטיים, שהמצב היא כל כך רע במקום כל שהוא, שאליבא דכולם אין כל סיכוי לאדמיניסטרציה החדשה לתפקד, יכול להיות שיש מקרים קיצוניים כאלה ולמקרים הקיצוניים האלה, קבעתם אתם לפני כמה חדשים את הפתרון החדש של הקמת ועדת חקירה, כאשר הציפיות הן פרוספקטיביות - נראה איך הם יפעלו.

נסינו פעם, בטענה שיש חסלופים תכופים, והמצב היה כרוני בקרית-שמונה, היו שם הדחות על ימין ועל שמאל, היתה תקופה של נזרי, אוחנה ומורה בסידרה כאשר אחד הדיח את השני. ואז, פעם אחת אמרנו: די. זה היה בסמוך להדחה, בסמוך לאדמיניסטרציה חדשה של אלונים. רצינו לפזר, החומר היה דומה כשתי שיפות מים לחומר בענין מעלות. גם הפגמים בניהול היו פי כמה וכמה חמורים יותר מאשר במעלות. אחד מהאדונים קיבל מאסרים עקב פעולותיו. באותם ימים הלכנו לבית המשפט העליון, ושם אמרו לנו: "לא אגב הדחה. תנו להם שנה".

בית המשפט העליון, משום מה, קצת יותר רגיש בענין זה והוא לא מקבל את מרות מרכזי המפלגות כעיקרון. בית-המשפט העליון, בשורה של פסקי-דין, ובפסק-דין של כבוד השופטס ויתקון וזוסמן נאמר: "הזיקה של הנבחר היא לבוחריו ולא למפלגתו לטוב או למוטב". בענין זריזי נגד טוביהו, נאמר: "אדם עזב אותכם והוא חב לנו חבות".

תואילו לשלב את שני הדברים. האם רוב כל שהוא של נבחרים, שהם מתגבשים בזמן נתון, מסוגלים או לא מסוגלים לנהל את המקום הזה. כדי לבדוק זאת אתה צריך זמן מינימלי. ברוב המקרים זה לא ברור מאליו שהם אינם מסוגלים.

צ. מלכא: ח"כ ב. מואב דיבר על כך שהיו חמשה חילופי הנהלות, והדחות. מר קוברסקי לא זכר. מר בן-יעקב היה עם התיאור של שנת 73 ונשאר עד ההדחה שהיתה לפני כמה ימים עם אותה הנהלה. פעם אחת היה שינוי לרעת הדתיים. לאחר שהיה הטבח במעלות, המועצה הורחבה מקיר אל קיר, וזה היה עד ההדחה של הדתיים שהודחו ע"י אנשי גח"ל והמערך.

ממקימי הקואליציה הקודמת עד הקואליציה שהודחה עכשו, היו אנשים שלנו בהנהלה, עד שהודחו. הם היו עם בן-יעקב, והודחו ע"י המערך וגח"ל. עכשו, כשהיתה צריכה להיות הדחה לשם תיקון העניינים נתנו יד להקמת קואליציה.

י. בארי: האם בעבר הוזהרה המועצה או העומד בראשה, כפי שהיה צהתאם לחוק הקודם? עד התיקון, היה צריך להזהיר הממונה, ולפי החוק החדש שר הפנים צריך להזהיר.

מה היו כשלונות הניהול עד היום, ומדוע לדעתך אין סיכוי שהמצב הזה ישתפר?

ח. קוברסקי: המועצה הוזהרה. אני בדעה, שמועצה שהסתבכה בחילופים מספר פעמים, במקום כזה עם כל סבך הבעיות, ובחולשה שאיפיונה אותה תקופה ממושכת, איבני רואה לה סיכוי. הכשלונות שהיו בעבר, מפורטים, ואתן לך העתק.

י. תמיר: הרשה לי לאמר, אדוני היו"ר, שהסדר שנהגת בו היום בישיבה, סיבך את הדברים, ואני מצטער על כך.

בהתקרב מדינת ישראל ליובל ה-30, זאת תעודת עניות מעין כמותה לכל המפלגות בישראל, שעדיין מתגלות בחברה הישראלית ובשלטון המקומי, בעיות מהסוג הזה, שאנו דנים בהן בענין מעלות. זאת אחרונה בסידרה, ואינה אחרונה. זאת תעודת עניות, הפוגעת במוסר חברתי, במינהל התקין, ביוקרתן של המפלגות, ללא יוצא מן הכלל - ראוי כולל את מפלגתי - שאחרי קרוב ל-30 שנה אנו עדים לגילויים האלה של שחיתות פנימית, של העדר יציבות חברתית אנושית.

במדה רבה האחריות רובצת על השלטון המקומי, שאין בכחו המוסרי והארגוני להנחות אנשים כדי לא להביא אנשים אלה לבזיונות אלה.

האחריות הכבדה ביותר מוטלת על משרד הפנים. כאשר הצענו לפני 7-8 שנים לפזר את העירייה בהרצליה, פיזרו את העירייה והבריאו אותה. כשדרשנו לפזר את המועצה בבית-שאן, שלא היתה בידי הליכוד, פיזרו אותה והבריאו אותה.

לא היה הכח המוסרי והארגוני בידי מר קוברסקי ושר הפנים לעשות את זה. הטענה הצדקנית שלך, מר קוברסקי, לא היתה כל כך צדקנית. אתה בא לפני ועדת הפנים ואומר, שאין תקוה וסיכוי שאנשים אלה יקימו מוסד וינהלו את המקום. לא יכולה להיות עדות גדולה יותר לחוסר הכשרון לנהל את המקום, ואתה נותן יד לתופעה הזאת, ואתה מסתמך על שיפוט, ומר שפט בענין זה הכשיל את משרד הפנים.

האיש במקום נתן לכם אות, שהמקום לא מתנהל היטב, ואז אם היו ממנים איש מהמרכז, היו מבריאים את המקום ומקיימים בחירות, ואז היה המקום מבריא. אני חושב, שבחירות זה אקט חינוכי. זה אקט בריא. פה קהילה שלמה הולכת לטמיון. חדשים מגלגלים כאן דבר בחוסר שימת-לב. קניג היה בסדר; הוא ראה את ההתדרדרות במקום. בשיחה פרטית, בשבוע שעבר, מר שפט אמר, שבמדה רבה האשמה תלויה בו. הוא יעץ לא לעשות את הצעד.

כסיכום; אנחנו צריכים להביע צער ואכזבה מההתנהגות של משרד הפנים. אנחנו צריכים להביע תמיהה, שהמפלגות אינן יכולות להתעלות כדי לשמש דוגמא. אנחנו קוראים לשר הפנים לפזר את הגוף הזה שאין לו כח קיום, ולמנות ועדה קרואה ולשלוח אדם שהצליח לרכוש אמון רב והוכיח עצמו.

ב. מואב: מנכ"ל משרד הפנים אמר בדבריו: "הרגשתי היא, שההנהלה הנוכחית לא תתפקד". אני מקבל את דעת משרד הפנים ואת דעת מר קניג, וההתרשמות שלי היא דומה.

השאלה העומדת היא: הבחירות תתקיימנה בעוד שנה וחצי. אם הטקטיקה של משרד הפנים היא לחכות ולראות מספר חדשים ואחר כך יגידו שהתחזיות של מר קניג ומר קוברסקי התאמתו אמנם ואם כך הם יציעו לחכות עוד שנה עד הבחירות ולא להתערב מגבוה.

אני רוצה, שהתמונה הזאת תהיה ברורה לנגד עינינו כשאנו חושבים כאן על ההמלצה להקים או לא להקים ועדה קרואה. לאור התחזית של שנה וחצי הקרובות, אני סבור, שצריך להעמיד זה מול זה את האינטרס הציבורי מול הטקטיקה הזאת. אנחנו יודעים, שמעלות עומדת לגדול ולהתרחב עם קבוצה חדשה של עובדי רפא"ל. שרותים ציבוריים במעלות, חיוניים לשם התרחבות הישוב. זכור לנו שכאשר אנשי הכור הגיעו לבאר-שבע, היא קיבלה תנופה גדולה, ולכן אפשר להבין שע"י התרחבות זאת מעלות יכולה להיות ישוב העומד בפני עצמו.

הנושאים המונציפליים אינם תלויים בכך אם זה מפד"ל או מפלגה אחרת. המטרה צריכה להיות טובת הישוב.

לכן, הבעיה היא לא כלבתריזם, אלא בעיית השרותים הציבוריים. אם ההרגשה של מנכ"ל משרד הפנים והממונה על המחוז היא, שהשרותים הציבוריים לא יתפקדו בהנהלה הנוכחית, אז צריך לחשוב כיצד להעמיד ועדה קרואה מול הפילפוליסטיקה המשפטית. בית המשפט אינו נחשב בפלאנסה אחרת, ואם הוא ישתכנע שטובת הציבור במעלות היא הקמת ועדה קרואה, אז הוא יאשר את דברי השר אם יבוא לבג"ץ.

ג. אליעד: נראים לי דברי ח"כ תמיר. לצערי, אני לא יכול לקבל את דעתו של היועץ המשפטי של משרד הפנים. אנחנו מדברים בשיקול-דעת של שר הפנים. החוק מעניק שיקול-דעת בתנאים מסוימים לפזר מועצה. אם בא שר הפנים ומודיע לבית המשפט העליון, שמתוך הנסיון הרב שיש לו במקרים דומים, הוא רואה שמערכות כאלה תמיד נכשלו, וככל שהאריכו-רח האסון היה יותר גדול, ואילו כאשר הקימו ועדה קרואה המקום הבריא ומתנהל יפה - קשה לי להאמין שבית הדין העליון שלנו תלוש מהמציאות והוא לא יבין מה קרה בבית שאן ובהרצליה איפה כתוב שמוכרחים לחכות עד שהדברים יתדרדרו כך, שהמקום יקבל שם רע והיחסים ציין התושבים יתקלקלו יותר? לאמר לי, שבית הדין איננו ער לדברים כאלה - אינני מקבל.

אני מסכים, וברור שאם יוכיחו שהכוונה היתה הואיל והעבירו את השלטון, לכן בא שר הפנים ומפזר - ההוכחה היא על השוען את זה ולא על שר הפנים. אבל, אם אותו אדם שהיה מ"מ ראש המועצה, הוא ניהל את העניינים והיה מעורב והוא נבחר היום לראש מועצה.

אתה, מר קוברסקי, אומר שצריך לתת הזדמנות. מחר תהיה שוב מהפכה ותהיה הנהלה חדשה, אז גם היא תגיד שהיא רוצה הזדמנות, ושוב אתם תגידו שאי אפשר לפנות לבג"ץ כי צריך לתת שנס למהפכה החדשה?

אני הבינותי את מנכ"ל משרד הפנים, ויש לי הרגשה שלבו איננו טוב בנושא הזה. היתי רוצה, שהוועדה תעודד אותו מתוך הנסיון הטוב שהביאו לנו ועדות קרואות, שהבריאן מקומות אחרים. היתי מציע שנעודד אותו לקחת את הסיכון הזה.

אני מסכים עם ח"כ ב. מואב, שכאשר יש לחץ על שר הפנים להשתמש בשיקול-דעתו, כשיש ערעור כזה של יחסים ובעיות כאלה במקום, לא נראה לי הדרך של החישובים האחרים.

א. גיבלבר:

מעלות מונה 3,500 תושבים. בזמן האחרון קצת לוויתי את העיירה הזאת בנסיון של הממשלה ושל הכנסת לשנות שם את המצב. 300 משפחות מחיפה והסביבה ראו את המקום, שהוא יפה ומשוש כל הארץ ביופיו, והם רצו להתישב שם. שר המסחר, והתעשייה עושה מאמצים גדולים להפנות לשם מפעלי תעשייה. יש סיכוי ותקוה לשנות את פני הדברים מבחינה זו, אך איש אינו מאמין שיש מערכת יחסים כזו במקום.

אין זאת הפעם הראשונה, שיש פרדוקס כתוצאה מהיחס בין האות היבשה של החוק לבין המצב הראלי של הדברים. משפטנים מוצאים לזה פרוש, מפני שהחוק אומר שצריך לתת הזדמנות. למי רוצים לתת הזדמנות? האיש שמדובר בו הוא כלנתר, ואני מבין שהוא לא יהיה חבר במפלגה. כל עוד בית הדין עוד לא פסק - הוא חבר המפלגה. אתה, מר צ.מלכא, עושה אתו שותפות?

בן-יעקב, זה אדם שקרה לו אסון, והוא עמד בכל כח הגבורה של אב שכול. הוא עמד בזה גם בהפגנה שהיתה בכנסת, והוא עשה הכל כדי שההפגנה תבטא כאב אך לא אלימות. הוא ריסן כל אלימות. אבל, קרה לו אסור ואולי הוא לא מתפקד כפי שקיווינו.

אבל, האיש הזה אשר צריך לתקן את המצב, עליו כתוב בדברי הממונה על המחוז, שמהחנות שלו קונים דברים למועצה. הממונה אומר, שאסור לקנות מחנות של חבר מועצה עבור המועצה. דוקא מהאיש הזה, בוכביטר, שהוא ראש המועצה היום - ממנו קנו. פה רוצים לתת שנס לאיש שלא קיבל את מרות המפלגה, המינהל שלו לא תקין, וחלקו רב ביותר בניהול הבלתי תקין, ודוקא לאיש הזה צריך לתת שנס?

אני חושב, שמותר לשר הפנים לשקול, ויש לו זכות להחליט ולהסביר לשופט. השופט מסוגל להבין ולאשר. אם השופט לא יאשר - אז עשינו את שלנו.

אשר למסקנות ועדת הפנים, סוף סוף לא את כל ההמלצות והמסקנות של הוועדה, השר קיבל. הן אינן מחיבות אותו. אני מציע, שוועדת הפנים תמליץ על פיזור המועצה ותחליט על הקמת ועדה קרואה.

בניגוד לדברי ח"כ תמיר, אני מציע לא להביע צער על התנהגות משרד הפנים ועל הטעות שטעה שר הפנים. יש לו קשיים. עדיין הדברים בגדר של התלבטות. אני מציע שנמליץ על פיזור המועצה והקמת ועדה קרואה.

א. יריב:
אני חושב, שצריך לראות קדם-כל את העניין לגופם של דברים. אני לא מזלזל באספקט של התופעה החברתית מבחינת ניהול עניינים ציבוריים. אבל, כאן יש לנו עניין עם עיירה שהיא במצב קשה מכל הבחינות. היא עיירת-גבול, ואנו עוד לא סיימנו את פרשת הגבול עם לבנון. זה מקום שהחלט להבריא אותו והחלט להשקיע אמצעים כדי להבריא אותו. יש למקום הזה סיכויים. כל דבר שישהה את סידור ניהול העניינים במקום, זה מכשול בקידום הדברים. לא יהיה סטטוס-קו. האנשים הרוצים לבוא להתישב במקום - לא יבואו. המפעלים אשר מנהלים כבר מו"מ עם הממשלה כדי לבוא למעלות - צריך שיהיה איש במקום שיזיז את זה, ואין מי שיעשה זאת.

לכן, אין זה מצב, שבו אומרים האיש הזה חולה ודרוש ניתוח, אבל כדי שהניתוח יצליח צריך לחכות עוד קצת. כאן, זה דבר הרבה יותר גרוע. אחר כך אי אפשר יהיה להדביק את הזמן האבוד ואי אפשר יהיה להשיג את ההזדמנויות שלא נוצלו לפיתוח המקום.

אני חושב, שגם מבחינה ציבורית עקרונית, ומבחינת טובתה של מעלות, אנחנו צריכים שיהיה שם ניהול תקין בהקדם האפשרי. אנחנו צריכים להמליץ, שתתמנה בהקדם ועדה קרואה. אם בית הדין הגבוה לצדק, למרות הכל יחליט אחרת - ואינני בטוח בזה - נדע שעשינו כל מה שניתן לעשות.

מ. הכהן : אני רוצה להגן על כבודו של בית הדין הגבוה לצדק. היתי רוצה להגיע למצב, שבאים מרכזי המפלגות, באה ועדת הפנים, בא מנכ"ל משרד הפנים והממונה על המחוז, ושר הפנים, ואומרים מה שהם אמרו כאן ומה שאמרו לפני כן, ומביאים חוות-דעת על מקום שאיננו מסוגל לתפקד יום אחד, וההנהלה שלו גרועה גם מבחינה מוסרית משו שהיתה - אני רוצה, כאזרח המדינה הזאת, לראות איזה ביטויים יביא בית הדין הגבוה לצדק כדי לאשר מצב כזה, ולהשאיר הנהלה כזאת בתפקידה.

אני מכיר את השלטון המוניציפלי. כלנתרים משולש, שפטרש מהמערך, פורש מהמפד"ל, פורש מהרשימה הערבית, כלם יחד בקלחת כלנתריסטית כזאת יכולים לתפקד?

אני מאמין, ששופטי בית הדין הגבוה לצדק, הם יהודים חכמים לא פחות מאשר אנו. מבחנו של משרד הפנים הוא למנות ועדה קרואה ולעמוד בפני בית הדין הגבוה לצדק, ולא להביא את זה כהנימקה שהוא לא יכול לעשות את האקט, אשר מנכ"ל משרד הפנים אומר שהוא חיובי.

לכן, יש למנות ועדה קרואה ומיד, ולא להסתכן בעוד בושות ובזיונות כפי שהיינו עדים להם עד עכשו.

י. בארי : אינני מסכים עם מסקנתו של ידידי מר שפט, אבל אני חייב לאמר שבבענין פיזור מועצה פרושו המשפטי צודק. אפילו תתחלף הנהלה של רשות מקומית פעמיים בשבוע, עקב מעשה כלנתריזם תופעה זאת כשלעצמה אינה עילה לפיזור מועצה. אם תאורטית ניתן יהיה להוכיח, שחרף חילופי הנהלות המועצה כמועצה פועלת כדבעי; השרותים ניתנים לאזרח, המנגנון עושה את העבודה היום-יומית ואיננו מושפע מחילופי הנהלות, הרי המועצה פועלת כראוי, ואין מקום לפזר אותה. עד כאן אני מסכים עם מר שפט. לכן, ההערות שסומכים על שכלד הישר של בית המשפט, זה לא רלבנטי.

השאלה היחידה המכרעת היא, האם המועצה או ראש המועצה ממלאים או אינם ממלאים את תפקידם לפי הפקודה, התקנות והצווים, ולא אם התחלפו הנהלות או לא, ולא אם היה כלנתריזם או לא.

אני בא כאן לדרך המבדילה ביני ובין מר קוברסקי ומר שפט. שמענו כאן, שהמועצה וראש המועצה לא מילאו בעבר את תפקידם ואין גם סיכוי שימלאו את תפקידם בעתיד. זאת העילה. אם זה המצב - והביע זאת מר קוברסקי - ז"א זאת העילה, והחובה לפזר את המועצה לאחר שהיא הוזהרה כדין, לפזר את המועצה או לקבוע תאריך לבחירות, או למנות חברים מתוך הכשרים למלא את תפקידם. זה הקריטריון היחיד. הקריטריון הזה קיים מכח דברין, מר קוברסקי, גם לגבי העבר וגם לגבי העתיד. לגבי העתיד, אילו רק זה היה קיים, היה צרך במינוי ועדת חקירה, שתמליץ אם יש מקום לנקוט צעדים. אבל, הואיל והמתרשמות היא גם לגבי העבר, הרי אם ראש המועצה או המועצה אינם ממלאים את תפקידם, הרי מן הדין לנקוט את הצעדים מכח החוק.

דומני, שהמסקנה מתקשת מאליה, ללא כל קשר לכלנתריזם. לכן, דעתי היא, שמהדין לפזר את המועצה ולנקוט את אחד הצעדים שלפקודת המועצות המקומיות מסמיכה לעשות.

א. הרליץ : אני שמחה, שמישהו כאן אמר לשבח ולזכותו של ראש המועצה הקודם. למעשה, הקשיים שהוא נתקל בהם, הם לא רק הקשיים האישיים שלו - והם גדולים - אלא הקשיים שנתקלים בהם נציגי מפלגות ואנשי משרד הפנים, ולזה הוועדה הזאת צריכה לתת פעם את זמנה. זה המשבר של השלטון המקומי בישובים רבים מאד, שהיום הם בעי 25 והם כולם חוגגים יובל, ושמחים שם ללילה אחד, ואחר כך הם חוזרים למשבר של חסר תיפקוד.

אני אביע כאן דעות לא מפלגתיות לחלוטין. הענין הזה נוגע לכל עם ישראל, וזה נובע מכך שהאוכלוסיות הן כאלה כפי שהם ואין פתרון בישובים אלה אם לא יובאו לשם אנשים אחרים מבני הארץ, ועולים חדשים, ואינני שומעת את משרד הפנים מתריע בענין זה ואומר

דברים למשרד הקליטה ומשרד השיכון, גם ביחס לתכנית של שיכון במקום לזוגות צעירים. אני לא שומעת בנושא הזה את קולכם. להפך.

הענין של מעלות הוא חמור, כי יש שם תכנית של אנשי רפא"ל לעבור למקום, וכן רוצים להביא לשם תעשיות.

בבית-שאן, שאנו חושבים ששיקמנו אותה, גם שם יש עזיבה של אנשים שבאו בהתלהבות, ואני רואה סכנה גם לבית-שאן.

היתי בשבוע שעבר במצפה-רמון. גם שם יש סכנה, כאשר אנשים אומרים: "טוב לנו עכשו עם ועדה קרואה. חס וחלילה שיהיו כאן בחירות".

נדמה לי, שמה שחסר לנו זה נסיון מרוכז להכין קאדר לנושא המוניציפלי. אני קוראת למפלגות כלן להכין קאדרים של מנהיגות למקומות אלה, וללמד נוער איך מתנהלים עניינים בשיטה דמוקרטית. אני יודעת, שיש מחלקה כזאת במשרד הפנים, להדרכה. היתי רוצה לשמוע מה אתם עושים ואיפה ההצלחות שלכם. על מה אתם שמים את הדגש? מאיין נובעים הכשלונות האלה? איננו יכולים להתעלם מזה שאין בישובים אלה עובדי ציבור היכולים לנהל את הדברים. אני מנסה להפעיל מתנדבים בתוך מעלות, ויש מתנדבים עם הרבה רצון טוב מכל ההתישבות העובדת בסביבה, ואין שם מי שיקלוט אותם, כי אין שם אנשי שרותים. יש שם יותר מתנדבים מאשר עובדים סוציאליים. אין מי שידריך אותם במקום.

לוועדה הזאת ולכלנו היושבים כאן, אני אומרת: עלינו להתייחס פעם לנושא הזה בצורה מעמיקה. ביחס למעלות, אנו מוכרחים להציל את מעלות, כי אחרת היא תדרדר יותר.

נכון אמרו חברים, שהעובדה שבדרך זו או אחרת הרכיבה את עצמה מועצה חדשה, וזו אינה סבה לא לפעול. אם לא יפעלו, הרי זו תהיה קריאה לכלם לנהוג כך.

אני מצטרפת לכל אלה התובעים משר הפנים לפזר את המועצה הזאת ולמנות שם ועדת חקירה. החוק אומר להם שהם צריכים לעשות כך או אחרת. אבל, יעשו עכשו את הדבר החוקי שניתן לעשות, וילכו הם וישכנעו את בית המשפט העליון. אסור לא לעשות מעשה מפחד תגובה של בית הדין העליון. זה איננו טעון.

היו"ר ב.צ.קשת: אני חושב, שזה מקרה קלסי כדי לפזר את המועצה המקומית ולמנות ועדת חקירה. אני מכיר את הנושא של שלטון מוניציפלי. במעלות יש התפוררות של האפשרות לנהל את המקום.

בהזדמנות זאת, אני רוצה לאמר לאותם חברים שלא היו בזמן קבלת המשלחת, שמר בן-יעקב אמר שם: "תזרקו את כלנו". זאת הפעם הראשונה, שאני שמעתי מאדם שלדעתו יש לזרוק את כלם, כולל את עצמו. זה מקרה קלאסי. המקום אינו מסוגל לנהל את עצמו. זה רע מאד וצר מאד, אבל זאת עובדה. זה אחד המקומות החשובים לנו ביותר, מכל מיני סיבות, שהעלו כאן חברים.

לענין הבג"צ אינני מבין ואינני חושב, שחברי-כנסת צריכים להכנס לוויכוח עם היועץ המשפטי מה הסיכויים לזכות בבג"צ. השאלה היא להכנס לוויכוח עם משרד הפנים אם לפזר את המועצה או לא. מה שיבוא אחרי זה - יבוא. אינני חושב, שצודק ח"כ הכהן האומר שהוא מגן על השופטים שלנו ע"י זה שהוא בטוח שהם ישפטו כפי שהוא רוצה. אם אני צודק - אני פוסק. אם יבוא מישהו אחר כך ויפר את הפסיקה שלי - יבוא.

הממונה על המחוז פסק, שצריך לפזר את המועצה, והוא ידע ששר הפנים יכול לשנות את זה, אבל הוא פסק לפי מיטב הכרתו.

אני חוזר על כך, שלדעתי צריך לפזר את המועצה.

אני רוצה להתייחס לכמה שאלות, שהתעוררו כאן. שאלו אותי ח"כ הרליץ וע"כ תמיר כיצד הורכבה המשלחת. ובכן, המשלחת לא הורכבה. ברגע מסויים, קיבלתי פתק מח"כ גיבלבר המודיע לי שיש בחוץ הפגנה של אנשי מעלות והוא מבקש שחברי ועדת הפנים יקבלו את המשלחת של המפגינים. אמרתי: נקבל. מי שהיה במקום קיבל את האנשים. לא בחרנו ולא קבענו, אלא מי שהיה במקום אלה קיבלו את המשלחת של המפגינים. לא יזמתי את הפגישה. זאת היתה פניה של חבר ועדת הפנים, והוא עשה נכון. הוא יכל היה לקבל את המשלחת בעצמו. הוא מצא לנכון, שיו"ר הוועדה יהיה בין מקבלי המשלחת, וכך עשינו.

עלינו לשמוע את מר ברבוט ממעלות. לא יתכן שאנו נשמע רק צד אחד ואת נציגי המפלגות, ולא נשמע את האדם העומד כרגע בראש המועצה המקומית. לכן, אני מציע, שננהג כלפי מר ברבוט כמו שנהגנו כלפי המשלחת. אנו נזמין אותו ונשמע אותו. אני מקווה, שנעשה זאת ביום שני, ואז ביום שלישי נתכנס ונוציא את המסקנות.

ח. קוברסקי: א. אני אביא עוד היום לידיעת שר הפנים את הדעות, שהושמעו כאן.

ב. ח"כ י. תמיר חלק על גישתנו, ועל זה בהחלט אין לי שום הערה. אני רק רוצה להביע את צערי על מתן ביטוי "הנמקה צדקנית" בדברי ח"כ תמיר. אני לא חושב, שמקובל לתת הערכות אופי ושיפוט לאורח המוזמן ע"י הוועדה, ואני מביע על כך את צערי העמוק.

הישיבה ננעלה בשעה 10.30